

Η ΠΟΛΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ

ΒΕΝΕΤΙΑ, Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΑΔΡΙΑΤΙΚΗΣ

Οι πρώτοι Ένετοι.— Η ανήσυχος φύσις των.— Ο γάμος του Δόγη με τη θάλασσα.— Ο Δόγης και το συμβούλιον τών Δέκα.— Κατασκοπεύεται και θανατικά εκτελέσεις.— Η... συννομία του Φεσκαρίνι.— Άσωτία και χλιδή.— Γάμοι και γεύματα.— Ένα καρναβάλι πού κρατούσε έλο τó χρόνο.— Η σημερινή Βενετία.

Τó μέρος όπου χτίστηκε ή Βενετία στην αρχή ήταν τó καταφύγιον διαφόρων φυγάδων. Τó παλιό ρωμαϊκό κράτος κατέρρεε ολοένα. Φεύγοντας τούς βάρβαρους κατακτητάς, νέοι, γέροι, γυναίκες, παιδιά έγκατέλειψαν τή Ρώμη και σκορπίστηκαν στή γησιά και στίς έρημιές, παντού όπου έλπιζαν να μνη τούς βρούν οι όρδές του Άτtilα και του Άλαοίχου. Τέτοιον ξεπιτσιμενόν αυτοεξοριστοί ήσαν κ' οι πρώτοι Ένετοι πού είχαν συγκεντρωθεί εκεί από παντού για νά σωθούν από τή βίβρανην έπιδρομή. Αυτοί άργότερα εξέλιχθησαν σέ φοβερούς πειρατάς και άκόμη άργότερα σέ... κοσμοκράτορας!

Οι Ένετοι εκ φύσεως ήσαν ανήσυχoi και τυχοδιώκται. Είχαν άνεπτυγμένη σέ άπίστευτο βιβλιό τήν περιέργεια νά γνωρίζουν ξένους τόπους, γι' αυτό κ' έπιχειρούσαν πάντοτε τά πιο παράτολμα ταξείδια. Η Έλλάς, ή Συρία, ή Άρμενία, ή Αίγυπτος, ή Κρήτη, τούς τραβούσαν σάν μαγνήτες. Με τόν έξερευνητήν Μάρκο Πόλο πηγαινόν στην Άσία, με τούς Νικόλαο και Άντάνιο Ζένο, ανακαλύπτουν τήν Ίσλανδία και τή Γροιλανδία κ' ένα αιώνα πριν από τόν Χριστόφορο Κολόμβο φθάνουν αυτοί πρώτοι στίς άκτές του Λαβραντόρ.

Με τέτοια θαλασσοπολία πού είχε ή Βενετία ήταν φυσικό νά φορτάζη κάθε χρόνο, τó γάμο της με τή θάλασσα.

Τήν ήμέρα της Άναλήψεως πού γίνονται αυτή ή γιορτή ο Δόγης φορούσε τήν μακρά χρυσοκέντη πορφύρα του, άνέβαινε στή βασιλική γαλέρα στόν «Βουνένταυρο», πού είχε καλυφθή όλος με κόκκινο βελούδο και συνοδευόμενος από τούς έπισκόπους και τούς ευγενείς διευθυνόταν στό Λίντο όπου έπαντρεύονταν τή θάλασσα ρίχνοντας μέσ' στά κύματα τó πολύτιμο διαχυλίδι του.

Η λαμπρό όμως αυτή Βενετία πού άκτινοβολούσε σάν ήλιος σ' όλο τόν κόσμο, ήταν έσωτερικώς μία τρομερή πολιτεία.

Η καχύποπτη, ζηλόφθονη και μοχθηρή άριστοκρατία έμπιστευόταν μέν τήν άνάτατη έξουσία στόν Δόγη, αλλά και αϊτόν τόν έξαρτούσε από τó περιφημον Συμβούλιον τών Δέκα. Με μία άπόφαση έννοείται τού Συμβουλίου τών Δέκα ο Δόγης μπορούσε άνευ διατυλώσεων νά καταδικασθή εις θάνατον και νά εκτελεσθή άμέσως! Έτσι συνέβη με τόν άτυχή Φαλιέρο, πού έφρονεούη γατόπιν διαταγής του προμερού αυτού Συμβουλίου στό ίδιο μέρος άκριβώς πού πρό έξη μηνών είχαν όρκισθή ως Δόγης!

Η άτιμία, ή συνοφανία, ή ραδιουργία έβασίλευαν στή Βενετία. Ο μισός κόσμος κατασκοπεύε τόν άλλο μισό. Κάθε νύκτα πολυάριθμοι Βενετοί πήγαιναν, σκεπασμένοι με τó μανδύα τους έξω από τó παλάτι του Δόγη και έροίχταν μέσα σέ ειδικό κουτί πού ύπήρχε εκεί, τó λεγόμενο «στόμα του λιονταριού», ένα χαρτί πού περιείχε μιάν άνώδυμη καταγγελία. Τήν άλλη μέρα τó πρωί ή Δικαιοσύνη έτίθετο εις κίνησην. Έξέταζε έπιτόλαια τίς καταγγελίες, συνελάμβαναν άνέχρινε, άπεφάσιζε και... έσκότωνε!

Νά ένα έπεισόδιο βραχέο γιά νά σάς δείξη πως ένεργούσε ή Δικαιοσύνη στή Βενετία...

Τό 1647, ο ευγενής Άντόνιο Φεσκαρίνι, πήγαινε κάθε βράδυ με πολλές προφυλάξεις σέ κάποιο σπίτι κοντά στή Γέφυρα όπου συναντούσε μιάν, ευγενή επίσης, κυρία, πού άγαπούσε. Τον παρακολούθησαν ένα βράδυ και τήν άλλη μέρα τόν κατήγγειλαν ότι συνομωεί. Σέ λίγες μέρες καθώς έβγαίνει από τó σπίτι του γιά νά πάη στό ταξικό ραντεβού, τρείς άγνωστοί με μάσκα, εκτελούντες προφανώς σχετικήν διαταγήν του Συμβουλίου, ρίχτηκαν επάνω του, τόν έδεσαν και τόν πέτασαν μέσα σέ μιά γόνδολα. Σέ λίγο ο Φεσκαρίνι βρισκόταν μέσα σέ μιά σκοτεινή όλόγεια φυλακή. Τό άλλο πρωί τόν άνέχριναν, κ' επειδή φυσικά δέ μπορούσε νά δικαιολογήσ ης τής καθημερινής έπισκέψεως του σέ κείνο τó σπίτι, γιά νά μνη έκθέσει τή φίλην του, τόν κατέδικασαν εις θάνατον και τήν ίδια νύκτα τού έπέρασαν τó σιδερένιο κλοιό γύρω στό λαιμό και τόν έπνιξαν.

Η πολυτέλεια της ζωής της Βενετίας έχει μείνει παροιμιώδης.

Οι άριστοκράτες Βενετοί έγεννώντο, έβαττίζοντο, έπαντρεύοντο, έξοϋσαν, πέθαιναν μέσα σέ άφάνταστη πολυτέλεια και χλιδή. Η γεννήσεις και ή βαπτίσεις έδιναν τήν ευκαιρία νά γίνωνται έσορτα μυθική μεγαλοπρεπείας. Μονάχα τά μεταξωτά και χρυσοκέντητα άπρόρουχα της μητέρας και του παιδιού πού έξέτιθεντο εις καλήν θέαν, έστοίχιζαν ολόκληρες περιουσίες. Τά νεογέννητα εκλυόντο με πολύτιμα δώρα—ως έπί τó πλείστον κοσμήματα μεγάλης άξιας. Όταν δέ έβαττίζοντο ύπήρχε ειδική αίθουσα—πολλάκις και δύο και τρείς—όπου έτοποθετούντο τά μεγαλοπρεπή δώρα τών άναδόχων. Ο άριθμός τών «νονών» αυτών συνήδως έφθανε τούς 150—200, πολλές φορές δέ υπερέβαινε τούς πεντακοσίους! Έτσι ο γυιός ενός ευγενούς της Βενετίας έκανε τήν εισόδο του στόν κόσμο με περισσότερο θόρυβο από ένα γυιόν βασιλέως.

Οι γάμοι έξ άλλου τών ευγενών Βενετών έθάμπωναν τόσο τούς ξένους με τή μεγαλοπρεπεία τους, ώστε όταν άναγγέλλετο από καιρό ή προσεχής ένωση δύο ευγενών, οι ξένοι έσπευδαν από παντού στή Βενετία γιά νά παραστούν στό έξαιρετικό θέαμα.

Χιλιάδες κεκλημένον συνώδευαν τó ζεύγος στην εκκλησία υπό τούς ήχους σαλπύγγων και μουσικών, οι όποιες δέν έπαναν ούτε τήν ώρα του μυστηρίου. Μετά τήν έπιστροφή στό μέγαρο τών νεογύμων γινόταν ή εκδήσεις τών δώρων, τών όποιων ο πλοϋτος και ή ποιικιλία δέν περιγράφεται. Κατόπιν παρητίθετο τó γαμήλιον γεύμα! Α! ήξεραν νά τρών καλά οι Βενετσάνοι. Γιά νά δώσουμε μιά ιδέα τί ήσαν τά έπίσημα αυτά γεύματα αναφέρουμε μόνον ότι τήν πρώτη Αύγουστου 1522 ο καρδινάλιος Γερμάνι προσέφερε γεύμα στόν Ρανούτσιο Φαρνέζε, τόν άνεψιόν του Πάπα. Λοιπόν, τó τραπέζι κράτησε δέκα όκτώ ώρες και έσερβιρήσθησαν σ' αυτό... εκατόν είκοσι τρία διάφορα φαγητά!

Η κυβέρνησις κάποτε θέλησε νά σταματήσει αυτή τή σπατάλη. Άλλά δέν έπέτυχε τίποτε: είχε νά παλαίση ένάντιον όλων τών γυναικών, από τήν Δόγισσα ως τήν τελευταία άνθοσάλιδα.

Τό καρναβάλι στή Βενετία, άρχισε τήν πρώτη Κυριακή του Οκτωβρίου και τελείωνε τήν ήμέρα τών Χριστογέννων. Έπειτα ξανάρχισε τήν Πρωτοχρονία και τελείωνε της Άναλήψεως. Έπειτα πάλι... ξανάρχισε τήν ήμέρα του Αγίου Μάρκου και τελείωνε στίς 15 Σεπτεμβρίου. Άλλαδι βαστούσε παρά πάνω από 9 μήνες. Έπίσης κάθε φορά πού έξελέγετο νέος Λογής ή συνέβαινε κάποιο έξαιρετικό γεγονός τó καρναβάλι ξανάρχισε γιά νά μνη τελειώση ποτέ!

Όσο διαρκούσε τó καρναβάλι— κ' όπως είπαμε ήταν ελάχιστες οι μέρες του γρόνου πού δέν ήταν καρναβάλι—από τó Δόγη ως τόν τελευταίο ύπηρετή, όλοι ήσαν διαρκώς μασκαρομεινοί. Δέν τούς έννοιαζε γιά τίποτε άλλο εκτός από τó γλέντι. Ούτε νά κοιμηθούν νοιαζόντουσαν, ούτε νά δουλέψουν, ούτε τίποτε.

Τά μεσάνυχτα, όπως και τó μεσημέρι, όλα τά μαγαζιά κ' όλα τά κέντρα ήσαν άνοιχτά και τίποτε δέν μπορούσε νά διακόψη αυτή τή γενική τρέλλα.

Τό 1789 εκράτησαν μυστικόν τόν θάνατον του Δόγη πού συνέβη σέ μέρες καρναβαλιού, γιά νά μη χαλάση τó κέφι του κόσμου.

Σήμερα βέβαια έχουν όλα αλλάξει στή Βενετία. Ο έμπορικός πυρετός έχει μεταδοθή και στούς απογόνους τών παλιών γλεντζέδων Βενετσάνων και στόν έπισκέπτη της Βενετίας δέν μένει άλλο νά θαυμάση από τά παλιά παλάτια πού ξερουν όμοια νά μιλοϋν τόσο ευγλωττα γιά τά περασμένα μεγαλεία πού χάθηκαν γιά πάντα...

Τά καρναβάλια στή Βενετία...

